

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Richardi Arsdekin Soc. Iesu S. Theol. Professoris
Theologia Tripartita Sive Resolutiones Polemicæ,
Speculativæ, Practicæ, Controversiarum, & Quæstionum,
etiam recentissimarum, quæ in Schola, & ...**

Missionarijs, & alijs animarum Curatoribus, & Theol. studiosis solerter
accommodatæ ...

Complectens copiosè Resolutiones Theologicas, etiam modernas, ad
praxim accommodatas

Archdekin, Richard

Antverpiæ, 1682

§. 5. De Sacrificio Missæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40873

356 Pars 3. tract. 4. cap. 4. De Sacram. Euchar.
aut in Sacramenti contemptum.

7. Probabilius est eum, qui non communi-
cavit in Paschate, teneri postea supplere. *Suar.*
Bonac. Con. Lugo. Non tenetur tamen præveneri,
qui prævitet se tempore Paschali impediendum,
ut probabiliter docet *Suar. Azor. &c.*

8. Tenetur quis Communionem Paschalem
sumere in Parochia à Pastore suo, nisi hujus li-
centiâ, privilegio, aut consuetudine eximatur.
Navar. & Suar. hic D. 72. Sect. 2.

9. Sacerdos ubivis celebrando satisfacit præ-
cepto communionis paschalis, *Bonac. D. 4. q. 7.*
p. 2.

10. Eximuntur peregrini & vagi qui paro-
chiam non habent, aut ab ea absunt.

11. Privilegium, quod aliqui allegant pro
Communionem Paschali datum Mendicantibus,
alii communius negant apud Dianam *p. 2. t. 14.*
r. 73. neque consultum videtur cum Pastorum
offensione illud in praxim reducere, quibus
proprium est illo præsertim tempore pecoris sui
vultum cognoscere, neque in ordine ad satisfaci-
endum præcepto consistit cum responso Con-
greg. Cardinalium die 31. Januarii 1682.

Praxim disponendi ægrum, aut moribundum
ad viaticum devotè suspiciendum vide infra in
fine hujus operis. tom. 3.

§. 5. De Sacrificio Missæ.

Christum in ultima Cæna non tantùm Eu-
charistiæ Sacramentum instituisse, sed etiam
Sacrificium Missæ ordinasse per Sacerdotes in
Ecclesia perpetuò offerendum probatum est su-
pra in Controv. p. 1. tr. 2. cap. 5. Hic resolutio-
nes ad praxim spectantes breviter trademus.

1. Te

1. Teneatur quivis Sacerdos legitimè non impeditus saltem bis terve in festis solemnioribus per annum celebrare, ut docet *Suar. cum communi contra Lugo, Tamb. Dianam*. Imò ubi receptum est Tridentinum, inquit *Busen.* graviter obligantur mandante Episcopo celebrare singulis Dominicis & Festis.

Non posse tamen Episcopos Laicis præcipere, ut diebus Dominicis aut Festis Sacrum, aut concionem in sua Parochia audiant, ubi possunt id alibi præstare; docet ex declaratione Clementis VIII. anno 1592. die 2 Decemb. *Diana p. 10. tr. 12. Res. 25.* de quo fufus supra p. 2. q. 23.

2. Sacerdos, qui habet Facultatem bis de die celebrandi, v. g. ob duplicem Parochiam, poterit hoc facere diebus feriatis, si valdè frequens sit populus, ut in concursu peregrinantium. *Suar. & 8. alii.* In prima tamen Missa non potest sumere ablutionem, ut maneat jejunos. Potest autem necessitas permittere ut etiam sæpius à jejuno celebretur. *Suar. Dian. p. 10. tr. 16. r. 13.* Displicere dicta est hæc doctrina cuidam Prælato, quem ego plurimum veneror. Et in illius gratiam adduco insuper pro hac resolutione Thomam Hurtadum in *Resol. moral. tract. 2. cap. 7. num. 430.* Quia, inquit, in cap. *Consulti*, & cap. *sufficit.* Pontifices Alex. & Innoc. III. concedunt Privilegium, & declarant, *ex justa causa, & suadente necessitate* Sacerdotem posse celebrare plusquam semel de die: ergo, inquit, cum hoc privilegium non concedatur cum limitatione, aut uni Sacerdoti in particulari, sed in communi, manet in suo vigore quando causa est legitima, & urget necessitas, ut si ob angustias loci die solemni magna populi multitudo non possit nisi ad unum angustum

358 Pars 3. tract. 4. cap. 4. De Sacram Euchar.
stum locum successivè convenire. Et huic sententia novissimè subscribit etiam Leander de Sacramentis part. 2. tract. 8. de sacrif. Missæ disp. 6. quæst. 41. quam judicat esse longè probabilior, & pro ea insuper citat Card. Lugo, P. Hurtado, Petrum de Ledesma, Marcum de los Huertos, Naldum, & Philiarchum. Quia, inquit, in jure non determinatur pluralitas Missarum: nec in textu citato est sermo de duplici aut triplici, aut multiplici Missa celebranda, ut advertit Cardinalis Lugo num. 41. ita ille. Cui ego addo, hæc locum habere, ubi non obstat Superioris prohibitio, aut consuetudo contraria, de qua spectat ad Prælatum in sua diocesi judicare.

3. Sacerdos ob infirmam valetudinem non potest celebrare operto capite etiam extra Canonem sine licentia Pontificis. Id enim expressè statuit Urbanus VIII. & pridem declaravit S. Congr. Rituum 13. Julii 1626. apud Gavantum. Ubi verò ad Pontificem non datur recursus dispensare potest Episcopus, aut Prælatus pro suis Regularibus, Henric. aliiq. Et in Polonia eam licentiam pro tempore hyemali consuetudo obtinuit. Qui autem id faceret absque dispensatione in gravi necessitate celebrandi, secluso scandalo & contemptu, non peccare docet Ledesma. Diana &c.

4. In casu necessitatis licitum est celebrare cum stola, manipulo, aut cingulo non benedictis, aut etiam sine aliquo ex iis. Suarez & alii. Imò etsi aliquis citra necessitatem sine aliquo horum celebraret, non peccaret mortaliter, ob levitatem materiae, Suarez, Henric. cum 6. aliis.

5. In gravi necessitate sine Ministro licet celebrare

lebrare, v. g. ad dandum viaticum infirmo. *Lessius & 7.* vel ne populus aut ipse Sacerdos Missâ careat die festo *Prep. &c.* Non licet tamen in casu fæminam ad ministrandum admittere: nisi fortè, ut ex loco remoto respondeat, sed non ut accedat ad altare urceolos ministrando, qui possunt in cornu altaris collocari. *Lugo, & 3. alii.*

6. Non est mortale, si in Missa defunctorum omittantur sequentia. *Dies iræ &c. Bordonus & alii.* Imo in anniversario, & Missis quotidianis defunctorum legitur id tantum pro arbitrio Sacerdotis.

Sacerdos Regularis, si in Canone pro nomine Episcopi ponat nomen sui Generalis, peccat mortaliter, quia Missale est ad unguem observandum, ex *Declarat. Cardinalium.*

7. Sacerdos non potest hostiam à se consecratam deponere in sacrarium, & sumere aliquam ex hostiis antea consecratis: quia ad integritatem Sacrificii spectat sumptio hostiæ tunc consecratiæ, *Lugo & 5.* Possit tamen ex justa causa celebrare cum hostia minori, qualis solet dari Laicis, quando non possit haberi major, *Marchant. Diana.*

Querit hic Bosio disp. 4. Sect. 12. concl. 9. An Sacerdos Laico communicare volenti possit ex causa præbere partem hostiæ quâ ipse celebrat?

Et rectè respondet affirmativè, quia id non obest integritati Sacrificii, nec peculiarem involuit indecentiam: docetque sufficientem causam esse magnam petentis devotionem, aut moram expectationis donec in Sacro sequenti minor hostia consecratur, si prudenti iudicio mora censeatur incommoda, idemque resolvit *Dicastilio d. 11. num. 117.*

Quæ-

Quares porrò : An Sacerdos possit ex suo Calice communem ablutionem dare Laico communicanti ?

Respondeo, etsi id per se non sit illicitum occurrente ratione peculiari, v. g. personæ valde honoratæ, non licet tamen illum morem frequenter usurpare : quia induceret in populo rudiori suspicionem Communionis Laico datæ sub utraque specie, quam Ecclesiæ consuetudo non permittit.

8. Altare pro Sacrificio inferni debet mappâ triplici : non requiri ut mappæ sint benedictæ docet *Suar. cum pluribus.*

Si quis mappam unam adhiberet præter corporale, non esset mortale : sicut esset, si nullam poneret. In necessitate autem celebrandi, v. g. die festo, &c. nullum erit peccatum, si una sit cum corporali. *Leand. & 3.* Sicut etiam posse tunc adhiberi mappam non benedictam, v. g. sudarium, si mundum est, & postea rursus applicare ad usus consuetos docet *Fagund. & 11. alii.*

9. Sine lumine sacrificare nunquam licet, adeò ut si extingueretur ante Consecrationem, nec aliud haberi possit, pergere Sacerdoti non liceret, etiamsi aliàs moribundus sine viatico esset moriturus, *Fagund. Lugo &c.*

10. Ut viaticum moribundo detur, licet etiam à mediâ nocte Sacrum facere. *Lugo & alii*
7. vel etiam horâ tertiâ post meridiem, *Hurtado & Leand.* Neque ad hæc opus est licentiâ Episcopi, *Præposit. alique.* Imò hæc Regularibus permittuntur per Privilegium Eugenii IV. saltem ex justâ causâ, v. g. itineris faciendi, *Dicastillo, & alii apud Tambur. & Lugo hic sect. 1. num. 41.* De lege autem communi licitum est cuivis

Part. 3. tract. 4. cap. 4. De Sacrificio Missæ. 361
cuius Sacerdoti inchoare Sacrum duabus horis
ante ortum Solis: & mediâ horâ post meridiem,
Laym. Aut etiâ integrâ horâ, si v. g. concu-
sus populi, Principis viri expectatio, aut ne-
cessarium iter Sacerdotis id requirat.

Ad quem autem Missionarius, aut Parochus,
qui Privilegium non habet, possit recurrere pro
dispensatione quoad horam, locum, aut facult-
tatem celebrandi sæpiùs de die, aut coram ex-
communicatis, deferendi Eucharistiam sine lu-
mine, videre est suprâ in part. 2. cap. 5. §. 1. de
facult. missionum.

Quæres primò: An Sacerdos teneatur sumere
Calicem consecratum si in eum incidat araneus,
aut aliud venenatum; & quid eo casu agere
debeat?

Respondeo, Sumendum non esse: sed specie-
bus in alio loco decenter repositis, aliud vinum
cum aqua Calici infundendum, quod statim
consecrari, & in eodem Sacrificio sumi debet.
Species autem vini infectæ servari possunt do-
nec exhalentur, aut corrumpantur, & residuum
in piscinam mittatur. Vel certè, quod commo-
dius est, efficiatur ut intincto panno lineo im-
bibantur, quo siccato, & postea combusto ci-
neres piscinæ committantur, ita *Lessius de Sa-
cram. quæst. 83. art. 2. num. 70.*

Quæres secundò, An licitum sit Sacerdoti, si
sciat hæreticum adesse, Missæ Sacrificium in-
choare, aut inchoatum perficere?

Respondeo affirmativè, secluso scandalo alio-
ve abusu, uti contra *Pontium* docet *Card. Lugo*,
qui refert se vidisse ita fieri pluribus Cardina-
lium assistentibus, & scientibus simul hæreticos
interesse.